

«На Южно-Українській АЕС завершено інспекційну перевірку Держатомрегулювання України (ДІА-РУ) щодо дотримання вимог ядерної безпеки та захищеності атомної станції. Плановий інспекційний захід проходив з 16 по 20 вересня.

Тижневе інспектування включало вивчення документів, бесіди з фахівцями, обхід території та відвідування контрольованої зони АЕС. Зокрема, представники ДІАРУ ознайомилися з перебігом робіт з перевантаження ядерного палива на першому та третьому енергоблоках, відвідали вузол свіжого палива, щит радіаційного контролю та інші об'єкти.

У числі напрямків перевірки були дотримання вимог, зазначених у ліцензії на експлуатацію ядерної установки на

Працюємо у межах норм і правил

майданчику ВП ЮУАЕС, дотримання вимог з ядерної та радіаційної безпеки під час впровадження Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій, використання досвіду експлуатації та впровадження коригуючих заходів з його урахуванням. Особливу увагу було приділено питанням поводження зі свіжим та відпрацьованим ядерним паливом, з радіоактивними відходами (РАВ), а також заходам з мінімізації утворення РАВ, стану радіаційної безпеки та радіаційного захисту. Важливим напрямком перевірки була й оцінка стану системи фізичного захисту АЕС.

Результати інспекції викладено в підсумковому акті. Узагальнюючи висновки тижневої роботи, голова комісії директор Департаменту з питань безпеки ядерних установок – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України Борис Столярчук зазначив: «Я би хотів зауважити, що радіаційна та ядерна безпека Южно-Української АЕС на прийнятному рівні. Основні показники, що характеризують надійність роботи атомної станції, а також захисних бар'єрів - у межах норм і правил. Є окремі зауваження, та ці зауваження такі, що вирішуються в робочому порядку. Маю зауважити також, що в кінці року на Южно-Українській АЕС буде організовано інспекційне обстеження перед продовженням терміну експлуатації енергоблоку №3. Тож нашу інспекційну перевірку можна розцінювати як свого роду тренування. Є два місяці, щоб виправити недоліки, які будуть вказані в нашому акті. Так що планова робота продовжується. Будемо працювати, і Южно-Українська АЕС, і ми!»

Галина МЕДВІНСЬКА

Президент Енергоатома зустрівся з представниками ядерно-енергетичної галузі США

НОВИНИ КОМПАНІЇ

Президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський провів зустріч з представниками профільних державних установ, наукових організацій та підприємств ядерно-енергетичної галузі США. З американської сторони у зустрічі, зокрема, взяли участь представники компаній Westinghouse Electric, Holtec International, GE Hitachi Nuclear Energy, NAC International, NuScale Power, EXCEL Services Corporation, X-energy, а також Аргонської національної лабораторії США та Інституту ядерної енергетики США. Зустріч відбулась 17 вересня у рамках участі делегації Енергоатома у 63-й Генеральній Конференції Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ), яка проходила 16-19 вересня у Відні.

Під час зустрічі, модератором якої виступила заступник міністра з питань промисловості і аналізу Міністерства торгівлі США Назак Нікахтар, було обговорено напрямки поглиблення співпраці України та США у сфері диверсифікації джерел постачання ядерного палива, поводження з відпрацьованим ядерним паливом та продовження термінів експлуатації енергоблоків АЕС України.

Також 17 вересня директор з міжнародного співробітництва Енергоатома Микола Кухарчук обговорив з програмним офіцером по Україні Департаменту технічного співробітництва МАГАТЕ Катериною Дюфрен програму технічного співробітництва між Енергоатомом та МАГАТЕ на 2020-2021 роки. Енергоатом ініціював відкриття національного про-

екту UKR2018003 «Підвищення рівня експлуатаційної безпеки на АЕС України». Головна мета проекту – вдосконалення експлуатаційної безпеки АЕС України шляхом проведення міжнародних експертних місій МАГАТЕ. Серед заходів проекту передбачено проведення експертної місії з оцінки експлуатаційної безпеки (OSART) та пост-місії на Запорізькій АЕС та проведення експертної місії з оцінки безпеки довгострокової експлуатації (SALTO) на енергоблоці №3 Южно-Української АЕС. Метою проекту також є вдосконалення існуючих баз даних АЕС України із досвіду експлуатації на основі кращої міжнародної практики, навчання персоналу АЕС України існуючим у світовій практиці методам

оцінки значних ризиків для подій низького рівня та їх потенційного впливу на безпеку.

Окрім проекту UKR2018003 до Програми технічного співробітництва України та МАГАТЕ на 2020-2021 роки було також включено проект з підтримки українських установ і організацій у сфері поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом, а також зняття ядерних установок з експлуатації, включаючи радіоекологічний моніторинг.

17 вересня представники Енергоатома взяли участь у Форумі операторів АЕС, присвяченому питанням формування сталого управління системою постачання у ядерно-енергетичній галузі.

Енергоатом

ФОТОФАКТ

Ветерани будівництва та експлуатації третього «мільйонника» ВП ЮУАЕС зібралися на святкуванні його 30-річного ювілею

На Южно-Українській АЕС 19 вересня пройшов черговий технічний тур для працівників НВП «Радій» з м. Кропивницький. У складі групи були конструктори, інженери, техніки, метрологи, та інші фахівці, задіяні в процесі виготовлення обладнання для об'єктів атомної енергетики. Їм показали, де саме на ЮУАЕС використовується обладнання НВП «Радій» та пояснили, яке значення воно має для безпечної роботи енергоблоків.

ВІЗИТИ

Програма туру передбачала огляд систем безпеки та систем, важливих для безпеки, де експлуатуються програмно-технічні комплекси, спроектовані та виготовлені Радієм. Це управляючі системи безпеки, системи нормальної експлуатації реакторного та турбінного відділень, системи групового та індивідуального управління, аварійного та попереджувального захисту, пожежної безпеки, мнемосхеми на блочних щитах управління тощо. «Я займався поставками обладнання на Южно-Українську АЕС у 2007-2008 роках. Стати учасником технічного туру вирішив, аби переконатись, що наше обладнання працює надійно. 15 років тому, коли ми почали розробку принципово нової лінійки програмно-технічних комплексів на основі FPGA- технологій, ваша електростанція стала нашим пілотним об'єктом. Для нас дуже важливою є думка фахівців-атомників і приємно було почути позитивні відгуки. Ми вдячні Южно-Українській АЕС і НАЕК «Енергоатом» за наш вдалий старт у розвитку новітніх технологій. Очевидно, що співпраця пішла на

Технічний тур на ЮУАЕС для працівників НВП «Радій»

користь обом компаніям. Ми підтвердили відповідність наших систем стандартам МАГАТЕ (міжнародна агенція з атомної енергії) і зараз наше обладнання працює не лише на АЕС України, а й у Болгарії, Канаді, США, Бразилії та Аргентині. Технічні тури, які за нашим проханням проводить ЮУАЕС, надзвичайно важливі для молодих фахівців (вони переважають у складі делегації). Це змога побачити результат своєї роботи в дії, усвідомити її значимість для безпеки атомної електростанції та відчуття власної відповідальності» - зазначив заступник начальника служби контролю якості та сертифікації з технічного контролю НВП «Радій» Олег Шевченко.

Олена РЕЗНИК

Сім талановитих школярів з міста-супутника ЮУАЕС стали призерами дитячо-юнацького конкурсу «Енергоатом»: робимо Україну світлішою». Ще одна робота юної южноукраїнки завоювала захоплювальний приз. Нагородження переможців і призерів фінального етапу міжрегіонального творчого змагання відбулося 18 вересня у Києві.

ЗНАЙ НАШИХ!

За словами фахівця управління інформації і громадських зв'язків ВП ЮУАЕС Олени Болотських, конкурс «Енергоатом»: робимо Україну світлішою» розширює географію. Вперше, окрім молоді з міст-супутників АЕС та Києва, де розташовується Дирекція НАЕК «Енергоатом», у творчому змаганні взяли участь діти з Іванківського району та Славутича.

У фіналі від ВП ЮУАЕС було представлено 13 робіт у трьох номінаціях: «Образотворче мистецтво», «Декоративно-прикладне мистецтво» та «Короткометражне відео». Вони були визнані кращими за підсумками відбіркового туру, що проходив у травні.

Южноукраїнські діти дістали найбільшу кількість призових місць. В номінації «Декоративно-прикладне мистецтво та ЕкоАрт» (вікова категорія 14-16

Діти з міста-супутника ЮУАЕС отримали максимум нагород на конкурсі «Енергоатом»: робимо Україну світлішою»

років) повний кошик нагород: 1 місце у Олексія Заїченка за «Атом Всесвіту», 2 місце у Юлії Марценковської за роботу «Світло у кожному куточку», 3 місце у Ярослава Зелінського за роботу «В ритмі атомного Всесвіту». У цій же номінації, тільки у віковій категорії 10-13 років переможцем стала Крістіна Швейцер з поробкою «Квітучий атом». За підготовку цікавих та якісних короткометражних відео відзначено двох южноукраїнців: 2 місце у Таїсії

Мазіної («Атомна енергетика у моєму житті»), 3 місце отримав Антон Ретюнських («Освітлення мого міста»). У номінації «Образотворче мистецтво (вікова категорія 10-13 років) 1 місце посіла Карина Лях, яка намалувала картину «Свій край, як рай». Окремо за розвиток творчого мистецтва журі присудило захоплювальний приз 10-річній Дарині Травинській з міста-супутника ЮУАЕС.

Уперше цього року до конкурсної комісії увійшли професійні художники. Вони відзначили високий рівень підготовки учасників міжрегіонального творчого змагання. Усі призери отримали цінні подарунки від НАЕК «Енергоатом»: смартфони, монопооди, бездротові навушники, а також іміджеву продукцію компанії.

Творчий конкурс серед юних талантів енергогенеруюча компанія спільно з профспілковим

комітетом проводить щорічно. Переслідують декілька цілей, зокрема, підтримку обдарованих дітей та популяризацію знань про атомну енергетику як стратегічну галузь, що забезпечує Україну електроенергією, сприяє розвитку країни та її добробуту.

Нагороди також було вручено в Щ «Імпульс» вчителям, які допомагали дітям готуватися до конкурсу та підтримували їхні творчі задуми.

Анастасія ЧАБАНЮК

Вибори у ветеранській організації АЕС

Ветерани війни та праці ЮУАЕС провели звітно-виборчу конференцію. Організація налічує 2304 особи. Це найбільше ветеранське об'єднання у місті. Останні чотири роки організацію очолював Микола Сидоров, який свого часу працював у цеху теплової автоматики і вимірювань, був головою цехового комітету. Каже, ветеранську організацію очолив випадково, та в курс справ увійшов швидко: «Ми оновили усі дані, розробили Положення про надання матеріальної допомоги, усі основоположні документи. І в нас не виникає питань. У нас усі пенсіонери рівні, не важливо, ким раніше працювали – генеральним директором, заступником чи прибиральницею».

Саме захист соціальних прав ветеранів війни і праці є головним завданням об'єднання – зауважив Микола Сидоров вже під час свого звіту. За чотири роки організація пенсіонерів - атомників збільшилась на 438 осіб, 185 – пішли з життя. На обліку перебувають люди від 36 до 93 років. Із них – 8-ро учасників бойових дій, 384 – дітей війни, 47 були ліквідаторами аварії на ЧАЕС, двоє – Почесних мешканців міста, 32 – Заслужених працівників ЮУАЕС, 37 – Відмінників атомної енергетики. Оголосив голова Ради ветеранів й інші статистичні дані: середній розмір пенсії складає лише 3146 гривень, чимало людей отримують місячну виплату менше 2000, тому матеріальну допомогу надають в залежності від пенсійних нарахувань.

Серед досягнень ветеранської організації Микола Сидоров назвав участь у Спартакіаді, яка проводиться щороку серед цехів і підрозділів енергокомплексу. Ветеранська команда входить до десятки кращих.

Діяльність організації напряму пов'язана з акцією «Ветеран», яка стала традиційною на

Южно-Українському енергокомплексі, - підкреслив голова Ради ветеранів. «Головним і єдиним джерелом фінансування організації є відрахування від заробітної плати працівників підприємства. Від держави ми не отримуємо ні копійки. Цього року, завдячуючи акції «Ветеран», на рахунок організації щомісяця надходить 42 тисячі 300 гривень. Це дозволяє нам підтримувати пенсіонерів, котрі бідують, а також проводити заходи для ветеранів».

На рахунок Ради ветеранів атомної станції надходить 70% відрахувань працівників енергокомплексу, 30% йдуть міській організації.

Микола Сидоров нагадав, що Рада ветеранів АЕС знаходиться в ІЦ «Імпульс», з усіма питаннями приходити в понеділок та в четвер з 9-ї до 12-ї години.

Голова профкому ветеранської організації Алла Ковальська підкреслила, що атомна енергетика – одна із небагатьох галузей, котра зберегла соціальний пакет для своїх працівників, у тому числі й для тих, хто вийшов на заслужений відпочинок. Тому, сплачуючи членські внески, пенсіонери в декотрій мірі забезпечують себе, мають право на оздоровлення та на матеріальну допомогу.

На зустріч з ветеранами прийшли керівники атомної електростанції: генеральний директор Володимир Лісниченко, його заступник з кадрів та соціальних питань В'ячеслав Губа, голова профкому Сергій Снітков, начальник відділу соціального розвитку Валерій Кичак. Були й представники Департаменту соціальних питань та охорони здоров'я та міської лікарні. Генеральний директор ВП ЮУАЕС подякував

своїм колишнім колегам за вклад у розвиток міста та енергокомплексу, привітав із 30-річчям енергоблока №3. Володимир Лісниченко заповнив, що спільно з профспілковим комітетом намагатимуться й далі вирішувати нагальні питання ветеранів.

Брав слово і голова профкому атомної станції. Сергій Снітков зауважив, що останнім часом кількість путівок для колишніх працівників підприємства вдалося збільшити. «Цього року виділено 156 путівок. Це на рівні такого великого підрозділу АЕС як ЕРП. Ветерани підприємства змогли оздоровитись не лише на морі, а й у провідних санаторіях».

Питань у пенсіонерів до присутніх керівників АЕС та міста було небагато, в основному нарікали на те, що не завжди вчасно можна потрапити на прийом до лікаря, просили посприяти у відновленні ліфта у будівлі «первинки». Було й прохання допомоги у виданні нарисів про людей, котрі причетні до будівництва міста та атомної станції.

На конференції обрано нову Раду ветеранів, яка працюватиме наступні чотири роки. Головою Ради знову став Микола Сидоров.

У Постанові конференції записали: головним завданням своєї роботи вважати всебічний захист соціальних прав ветеранів війни і праці, вести роз'яснювальну роботу серед працівників ЮУЕК щодо продовження акції «Ветеран». Хочуть поважні мешканці міста мати й своїх кандидатів у міській раді, бо переконані, що зможуть зробити для Южноукраїнська більше корисного, ніж, наприклад, нинішній склад ради.

Активістам організації вручили Грамоти від адміністрації та профкому АЕС.

Юлія ДКУСАР

У рейді з комунальниками

У місті триває підготовка до опалювального сезону. Працівники комунального підприємства «Теплопостачання та водо-каналізаційне господарство» здійснюють обстеження підвальних приміщень житлових будинків та адміністративних будівель. Виявляють несанкціоновані врізки на мережах. В одному з таких рейдів побували журналісти управління інформації та громадських зв'язків ВП ЮУАЕС разом з комунальниками.

КОМУНАЛЬНІ БУДНІ

Першим відвідали підвальне приміщення будинку номер три по вулиці Олімпійській. За словами начальника відділу збуту КП ТВКГ Анжели Гирди, це найбільш проблемний об'єкт з точки зору обліку. По холодній воді зауважень не було, водночас виявлено врізки, які не обліковуються, на мережах теплоносія та гарячого водопостачання. «У законі прописано чітко – комерційний вузол обліку повинен бути встановлений на ввіді в будівлю. Прилад повинен обраховувати загальну комунальну послугу, яка надається. Тому всі несанкціоновані врізки повинні бути ліквідовані», - пояснює Анжела Гирда.

Підрядник, угоду з яким уклав департамент інфраструктури міського господарства, встановив витратоміри з порушеннями «Закону про комерційний облік». Залишились необлікованими врізки, встановлені до витратоміра. На думку начальника відділу збуту КП ТВКГ, необхідний більш тісний зв'язок між Департа-

ментом інфраструктури, КП ЖЕО як балансоутримувачем та підрядником, щоб не припускати таких помилок в майбутньому.

По факту виявлених порушень складається акт. Балансоутримувач повинен усунути недоліки. У разі виявлення несанкціонованих врізок повторно накладатимуться санкції.

зрвані пломби, магніти на приладах обліку (на фото), завдяки яким недобросовісні споживачі спотворюють показники лічильників. За словами комунальників, в деяких будинках виявили необлікованими цілі стояки гарячого водопостачання. Є й такі будівлі, де комерційні вузли обліку відсутні взагалі. Наприклад, на бульварі Цвіточному, 9, де розташовані відділи та служби виконавчих органів ради.

Іноді працівники місцевого водоканалу взагалі не можуть дістатися до комерційного вузла обліку через підтоплені підвали. В один з таких - за адресою: бульвар Курчагова, 3 ми завітали. Ознаки того, що донедавна підвал був підтоплений, були у наявності, але воду балансоутримувач уже прибрав. Чого тільки не знаходять комунальники у забитих каналіза-

ційних мережах: і будівельне сміття, і ганчірки, а в сезон консервації – залишки фруктових продуктів, тобто все те, що у каналізацію зливати заборонено.

Робота інспекторів-комунальників не з легких, обсяг робіт значний – це й місто, і малоповерхова забудова, і селище Костянтинівка. Працюють у парах, як вимагає техніка безпеки.

У нашому місті є лише один показово-зразковий підвал - на вулиці Дружби народів, 22, хоча несанкціоновані врізки виявлені і там. Здебільшого комунальникам доводиться працювати в менш зручних умовах, за відсутності освітлення та за присутності представників тваринного світу. До деяких важкодоступних куточків у підвалі нам взагалі не вдалося дістатись. Туди, куди не змогли зайти журналісти, інспектори ТВКГ таки пройшли.

Галина НАЗАРОВА
Фото В. Герасименка

Проект інвестиційної програми ВП ЮУАЕС у сфері централізованого водопостачання та водовідведення на 2020 рік

ВП «Южно-Українська АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом» у рамках провадження господарської діяльності в сфері централізованого водопостачання та водовідведення на 2020 рік розробляє інвестиційну програму на 2020 рік, яка спрямована на забезпечення технологічного та комерційного обліку ресурсів, зниження питомих витрат, а також втрат ресурсів, підвищення якості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, підвищення екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища.

Згідно з Порядком розроблення, погодження, затвердження та виконання інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, затвердженого Постановою НКРЕКП від 14.09.2017 № 1131, з метою отримання пропозицій та зауважень ВП ЮУАЕС ДП «НАЕК «Енергоатом» виносить на розгляд проект інвестиційної програми у сфері централізованого водопостачання та водовідведення на 2020 рік.

Проект заходів інвестиційної програми розміщений на офіційному веб-сайті ВП ЮУАЕС у розділі «Діяльність», вкладка «Офіційна інформація», Проект інвестиційної програми ВП ЮУАЕС у сфері централізованого водопостачання та водовідведення на 2020 рік (https://www.sunpp.mk.ua/uk/info/official_info). Усі пропозиції та зауваження щодо заходів інвестиційної програми ВП ЮУАЕС на 2020 рік просимо надавати на адресу УКБ ВП ЮУАЕС та на електронну адресу: a_balabanov@sunpp.atom.gov.ua.

При поданні пропозицій та зауважень у темі листа слід написати: «Розгляд проекту інвестиційної програми ВП ЮУАЕС у сфері централізованого водопостачання та водовідведення на 2020 рік», а також вказати зворотню адресу контактної особи (прізвище, ім'я та по батькові, контактний телефон/факс, e-mail). Пропозиції та зауваження приймаються до 11 жовтня 2019 року.

Діти з Рацинської школи-інтернату (Вознесенський район) та з Берізького навчально-виховного комплексу (Кривоозерський район) 17 та 20 вересня були з екскурсією на Южно-Українському енергокомплексі. В інформаційному центрі ВП ЮУАЕС їм розказали і показали, як працює АЕС, а також вручили набори LEGO Mindstorms.

АЕС І ДІТИ

«STEM - меридіани знань» - так називається спільний просвітницький проект інформаційного центру ВП ЮУАЕС і Южноукраїнської гімназії. Започатковано його було у травні. Дітей Берізького навчально-виховного комплексу та Рацинської школи-інтернату гімназисти вчили створювати іграшки, поєднуючи природничі науки, технології, інженерію та математику, а працівники інформцентру провели для дітей захопливий енергквест. Тоді виникла ідея подарувати цим навчальним закладам набори LEGO, адже завдання STEM-проекту – розширити світогляд дітей, на прикладах показати, як важливо опанувати науки.

Минулого тижня рацинських та берізьких дітей запросили до Южноукраїнська і вже тут вручили набори LEGO Mindstorms. Це конструктори для створення програмованих роботів. Набори надають нескінченні можливості для гри. Гроші на ці інтелектуальні іграшки виділив профком енергокомплексу.

Команда гімназистів показала, як працювати з конструктором. «Не лякайтесь, ви теж зможете збирати різноманітних роботів, треба тільки вдумливо підійти до конструювання, ну і повчитися, звичайно», - заохотила гостей співавтор проекту, гімназистка Тетяна Шаповал.

Дітям розповіли також, як виробляється «атомна» електроенергія. Вони прослухали лекцію, подивилися фільм про збереження довкілля, стали учасниками інтелектуального турніру, брали участь у вікторині. Та найбільше захоплення викликало відвідування атомної електростан-

ції, зокрема, повномасштабного тренажера, де навчається та підвищує свою кваліфікацію оперативний персонал АЕС.

Гостям показали, як працює Палац культури та Спорткомплекс ВП ЮУАЕС, вони побували у міському історичному музеї, а ще – побачили тренування своїх однолітків, котрі займаються греко-римською боротьбою. День вийшов насиченим, тож вражень було чимало.

Заступник директора Рацинської спеціалізованої школи з виховної роботи Алла Костюк розповіла: «Це перша поїздка наших дітей до Южноукраїнська. 42 вихованці нашої школи мали змогу познайомитись із вашим містом. Сьогоднішній день для нас став приємною несподіванкою. Нас запросили до себе в гості

наші хороші друзі з Южно-Української АЕС. Вони нам завжди допомагають. Ми від них маємо дуже багато сюрпризів, товаришуємо дуже давно. Я вдячна, що нам організу-

вали цю зустріч. Думаю, що емоцій, вражень, які отримали наші діти, вистачить надовго».

Юлія ДІКУСАР

